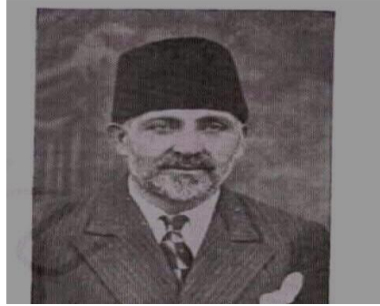

ملک رحم دل خان

ملک رحم دل خان فرزند میرزا پردل خان در سال ۱۳۳۷ در ولسوالی خوشی ولایت لوگر تولد گردیده. تعلیمات ابتدایه خویش را در قریه آبی خود انجام داده بعد به اساس شایستگی و تقاضا اهالی ولسوالی خوشی بحیث قریه دار و بزرگ قومی این ولسوالی الی سال ۱۳۰۸ ادامه داده و بعد از سقوط حکومت اعلیحضرت امان الله خان و شورش حبیب الله کلکانی اعلیحضرت شاه محمود خان که به دیدار برادر بزرگ خود اعلیحضرت محمد نادر خان غازی به وزیرستان رفته بود وارد ولسوالی خوشی ولایت لوگر گردید و با ملک رحم دل خان در منزلش در قریه میانه ده ولسوالی خوشی ملاقات نموده و از او خواهان همکاری شد.

وی برایش وعده همکاری داد ملک رحم دل خان با فامیل خود از خوشی به قریه گل غوندی ولسوالی جاجی ولایت پکتیا متوالی شد در سال ۱۳۰۸ نظر به فداکاری و کوشش که در جهت حفظ نظام کرده بود به رتبه جرنیلی یا جنرالی نایل آمد و در سال

۱۳۱۰ بحیث عضو مجلس اعیان (مشران جرگه) اولین مجلس نمایندگان افغانستان عضویت حاصل نمود و در سال ۱۳۱۷ بحیث حکمران علا اندراب ولایت بغلان مقرر گردید و بعد در سال ۱۳۲۰ نظر به فداکاری ها لیاقت و شایستگی که از خود تبارز داده بود به بار دوم به صفت عضو مجلس اعیان توظیف گردید.

نامبرده در سال ۱۳۲۳ هجری شمسی در ده افغانان ولایت کابل در اثر بیماری که عاید حالش گردیده بود داعی اجل را لبیک گفته و جنازه مرحوم در مسجد عیدگاه به امامت نورالمشایخ حضرت صاحب قلعه جواد با حضور داشته صدر اعظم وقت شاه محمود خان ادا و در حضیره ابایی شان به خاک سپرده شد. انالله و انا الیه راجعون

منبع: سالنامه ۱۳۱۵ تاریخ افغانستان مولف سلطان شاه همام.

از هفته شهید در لوگر گرامیداشت بعمل آمد

های ملت شهید پرور افغان صحبت نموده گفت: فرزندان دلیر این سرزمین در مراحل مختلف تاریخ جان های شانرا در حراست از آزادی وطن، دین و سایر ارزشهای مقدس فدا نموده و جام شهادت نوشیده اند وی اضافه نمود که شهدای راه حق برای همیشه خاطرات آنها زنده خواهد ماند و از همه باشندگان لوگر خواست که در راستای تامین صلح کوشا باشند، آقای سادات افزود که برای خانواده های شهدا و فرزندان آنان باید همکاری بیشتر صورت گیرد.

ملک حاجی سید رسول که در این مراسم صحبت می کرد، صلح را در شرایط کنونی نیاز اساسی افغان ها دانست و از حکومت و طالبان مسلح خواست که به خاطر آبادی و وحدت ملی در کشور هر چه زود تر جنگ را توقف دهند و صلح سرتاسری را در کشور تامین نمایند.

همه سخنرانان خاطرات شهداء را فراموش ناشدنی عنوان نمود و شهداء را شخصیت های وطن دوست و جان نثار این وطن خواندند و گفتند که به خاطر آرامش روح شهداء و آبادی کشور، در آوردن صلح هر فرد جامعه نقش خویش را ایفا نمایند و صلح باید در کشور تامین گردد.

این در حالی است که اکثر خانواده های شهداء در لوگر می گویند که دولت در قسمت پرداخت حقوق آنان توجه جدی نمی نماید و از دولت می خواهند که وارثین شهداء را یاری رسانند.

نگاهی به ساحه باستانی ...

که آثار بدست آمده نسبت به عدم تعمیر موزیم در این ولایت به موزیم ملی انتقال شده و میشود، آثار غیر منقول (هیكل های بو دایی استوپه ها و معابد) آن در همان ساحات از سوی باستان شناسان توسط تخته های تحت پوشش قرار گرفته تا اثر ریزش برف و باران های موسمی تخریب نگردد. قابل ذکر است که در ساحه باستانی مس عینک حفريات تا فعلاً جریان دارد، باید گفت که در ولایت لوگر علاوه از ساحه باستانی مس عینک ساحات باستانی دیگر نیز در اکثر مناطق مرکز ولسوالی های شش گانه جلب نظر می کند اما نسبت به مشکلات سروی اساسی و حفريات آن صورت نگرفته. امیدواریم که فردای روشن را در بایم تا تمام ساحات باستانی این ولایت باستانی و تاریخی را حفريات نمایم و داشته های فرهنگی مانرا که تاریخ دیرینه کشور را برملا می سازد به نمایش گذاشته و مردم از داشته های فرهنگی شان آگاه شوند.

آخرین سروی در سال 1391 که هفت قریه اطراف ساحات باستانی مس عینک ولایت لوگر را احتوا مینمود مشتمل بر موازی 31000 جریب زمین دولتی را احتوا میکرد جمله به تعداد 43 نقطه ثبت ساحات باستانی مس عینک ولایت لوگر گردید.

محمدی

بیکاری و پیاheadان در کشور

بیکاری پدید آمده که در کشور مان اکثر جوانان با آن دست و پنجه نرم میکنند و زندگی بیشتر افراد را به مشکل مواجه کرده است که پیامدهای منفی ویدی را در قبال دارد حتی باعث بیوستن جوانان در گروه های غیر مسوول مسلح، اعتیاد به مواد مخدر و مهاجرت های غیر قانونی به کشورهای همسایه میگردد.

ناامنی ها و ادامه جنگ در کشور از مهمترین عوامل افزایش بیکاری شمرده می شود، در حال حاضر اکثریت مناطق کشور شاهد جنگ، خشونت و ناامنی می باشد که از یک سو باعث تخریب زیر بناها و مانع پیشرفت و ترقی شده و از سوی دیگر سرمایه گذاران نیز در چنین وضعیتی سرمایه گذاری نمی کنند و فرار سرمایه فرصت های کاری را بیشتر از مردم می گیرد.

اگر دولت در عرصه زمینه سازی و ایجاد فرصت های کاری برای جوانان توجه نمایند، جامعه و کشور بیشتر بطرف آبادی سوق خواهد یافت، بیکاری روی شخص و خانواده تاثیرات خود را بر جا می گذارد و می تواند شخص را گوشه گیر، غیر فعال و حتی می تواند اشخاص را به نیستی و تباهی بکشاند.

با آنکه در جریان دو دهه اخیر پول های زیادی به کشور سرازیر شد و برای برخی ها فرصت های خوبی کاری ایجاد گردید اما تا هنوز هم بیشتر مردم از مشکلات اقتصادی و بیکاری رنج میبرند.

کاهش کمک های بین المللی و با خروج بخش بزرگ نیروهای خارجی از کشور کمک های جامعه جهانی به افغانستان نیز کم شده است از آنجایی که در طول نوزده سال گذشته از میلیون ها دالر کمک های جامعه جهانی در اشتغال زایی های درآمدت استفاده خوب صورت نگرفت، زمانی که این کمک ها کم شد بیکاری در کشور نیز به اوج خود رسیده است.

به صورت کل بیکاری باعث کاهش عاید افراد بیکار شده و در نهایت باعث به وجود آمدن رکود در فعالیت های اقتصادی و کاهش سرمایه گذاری میشود. در پهلوی پیامد های اقتصادی بیکاری پیامد های اجتماعی وروانی دارد که با هیچ قیمتی نمیتوان آنرا حساب کرد. اضرار روحی آن که فرد را با صدها مشکلات روانی دچار مینماید و حتی در برخی موارد انسان را وادار به خودکشی مینماید.

ضعف عدم اعتماد به نفس در مقابل خود و خانواده خود دامن زدن به فعالیتهای خرابکارانه و غیر قانونی را شامل میشود.

هرگاه تحقیقات دقیق صورت گیرد ریشه ناامنی های موجود در کشور در بسیاری موارد منشاء آن همین بیکاری میباشد، فردی که تمام روز را در انتظار کار گذشتانده و نتوانسته است کاری پیدا کند زمانیکه به خانه میرود عصبانی و بی حوصله می باشد، با کوچکترین بهانه با اعضای خانواده دعوا میکند تمام اعضای خانواده از بیکاری او ضربه دیده و در فضای ناخوشایند زنده گی میکنند که اکثر آخشونت های خانواده گی را با خود در قبال دارد و زندگی یک فامیل را با مشکل مواجه میکند که اضرار بیشتر آنرا مردم قریه حتی کشور متقبل میگردد.

افغانستان یک کشور زراعتی است، اگر برای کشاورزان به شکل معیاری در بخش کشاورزی زمینه سازی شود و دولت در عرصه رشد زراعت در کشور توجه نماید، با تولیدات بیشتر زراعتی زمینه شغل زایی برای مردم بیشتر مساعد می گردد، در این زمینه نیز باید مسوولان تلاش و کوشش نمایند تا زراعت افغانستان مدرن شود و دیگر زراعت پیشه، ترک خانه و زمین نکنند و به شهرها مهاجر نشوند.

سیاست های کلان دولت در بخشهای اقتصادی، صحت، معارف، انرژی می تواند قسمتی از مشکل را رفع نماید. مهمترین فکتور تاحدی از برداشت گلیم بیکاری در کشور تامین امنیت، رشد فرآورده های زراعتی، رشد اقتصادی و استفاده از منابع کشور میباشد، و وظیفه دولت است که تاحدی زیاد برای شغل زایی جوانان تلاش نمایند تا از پیامدهای بد آن خانواده ها و جامعه نجات یابد.

نویسنده: امین الله (منا)

لیکوال: اختر محمد (ژوندون)

بسم الله تعالی!

حماسی ادب کی تر ډېره د بشر په لومړنيو کونښونو، د بشر په ابتدايي شناخت او د بشر په ابتدايي ژوند باندې بحث کيږي دې ډول ادب کې انسانان غواړي د مرگ، ژوند، عشق، نفرت او کرکې په وړاندې خپل لومړني چلندونه وښيي.

له دې زاويې دومره هم ویلی شو چې حماسي ادب د لومړنيو وگړيو د مذهب او ديانت شناخت دی. د ((ابرمزدر)) خبره ده چې وايي اساطيري نظام يو ډول مذهب دی چې نن پرې څوک باور نلري او که څوک يې ومني؛ نو اساطيري مذهبي بللی شي. د بشر د معرفت په اړه ويل کيږي چې درې دورې يې تېرې کړي دي په دې برخه کې لومړۍ دوره اساطيري معرفت دی، دې دوره کې وگړيو له پديدو او حادثو سره اساطيري چلند کاوه. اوسني انسان چې د شناخت معيارونه يې کاملاً له لومړني بشر سره توپير لري غواړي د بدوي انسان په اړه هم يو تصوير ولري. د لويو اسطوره پېژندونکو په باور د دې شناخت لپاره ښه لاره حماسي ادب او د مليتونو اسطوري پېژندل دي.

د «سلطان» په نامه د استاد عبدالغفور ليوال منظومه د يوې لرغونې اسطوري تحريري ښه ده، چې د يوه معلوم ملت شفاهي افسانو ته يې مکتوبي بڼه ورکړې ده. دې منظومې کې د بشر لومړنی شناخت، د لومړنيو وگړيو باورونه او ارزښت پالنې ليدل کيږي. په سلطان باندې د خلکو باور او له سلطان څخه د خلکو غوښتنې هغه څه دي چې نن يې څوک نلري؛ الا ماشاء الله چې شونې ده د دې خطبې خلک په کې حساب شي؛ خو دا برخه بيا د دې منظومې تر ټولو غوره اساطيري بڼه لري. د لوگر په جغرافيه د دې اسطوري غځونې اوس هم په ټولنه کې ښکاره دي او د وگړيو گروپيگنې يې دې اسطوري ته د پام وړ خبره ده.

که اسطوري د ملتونو افسانې و بولو؛ نو هيڅ ملت له افسانو خالي نه دی؛ خو شاعران دي چې دا افسانې او اسطوري ليکي او خلکو ته يې رسوي مانا دا چې شاعر په دې برخه کې عينا لکه د يوه ملت مورخ، داسې سته ده. د اسطوري اصلي کرکتر د ((گلڅېرې)) په نوم يوه بيغله ده چې له خورا اساطيري پر خور وونه او پديدو سره مخ کيږي. گلڅېر په خپله دومره اساطيري يا خارق العاده ځانگړنې نه لري د ټولو اسطورو اصلي قهرمان اساطيري او خورا فوق العاده ځانگړنې لري؛ مگر گلڅېر هومره نه ده څومره چې د نړۍ په اساطيري ادب کې ښکاري، شايد دليل يې دا وي چې تر گلڅېرې وړاندې بل اصلي قهرمان د سلطان په نامه يو عارف- صوفي دی او د اصلي قهرمان ټولې ښې په کې ښکاري. په دې اساس شونې ده چې گلڅېر د اسطوره پېژندنې له مخې د يادې منظومې (antagonist) يا د قهرمان ضد رول ولري نه په خپله د اسطوري قهرمان؛ خو که تاسو د رستم ضديت د فرسياب په وړاندې او ياد اهورامزدا ضديت د اهریمن په وړاندې، يا هم د مسيح ضديت د جال په مقابل کې وگورئ دا ټولې نمونې د گلڅېرې ضديت تر پوښتنې لاندې راولي. که هر څه وي؛ په دې منظومه کې د گلڅېرې کرکتر د پام وړ او د منظومې مالگه يې بللی شو.

ومو ويل چې گلڅېر په خپله ډېره

پر سلطان منظومه څو کرښې

اساطيري بڼه نلري؛ مگر کله چې گلڅېر سیرلی ورکوي او د څر په مهال په یوه سمخه ننوځي او دا یې پل تعقیبوي، د گلڅېرې اساطيري سفر پیلیږي او ځان ته نږدې اساطيري بڼه غوره کوي؛ تر دې چې یو ځای کې لوی کمر د غار له خولې لرې کوي او ننوځي او د شاعر په خبره د اویا اوبانو زور په خپلو متو کې ویني. نجلۍ، تاو کرل خپل لاسونه له ډبرې د اویا اوبانو زور یې شولاسو کې زلزله شوه د لوی غره زړو هډو کې پیلنه گرده تیسره لږ و خو څېدلنه د استاد شمیسا په خبره د ښو اسطورو یوه ښه دا وي چې جالب او نامنلي سفرونه لري، د رستم او اسفندیار په اسطوره کې د هفت خوان سفرونه خورا ښه نمونه ده، په عرفاني اسطورو کې دا بحث د الله (ج) په سفر همداسې یو سفر دی او د دې منظومې بشپړه برخه د گلڅېرې په هغه سفر را څرخي چې د غمي د لاس سیرلی لتوي. ماته د منظومې دا بیتونه د عادي او اساطيري متن بیلوالی را په گوته کوي: په دې سمخه کې به څه وي زما برگیه چې تر دې ځایه دې راوستم سیرلیه! دا خوږه وږمه ده څه ده په دې لار کې؟ چا کرلي دي باغونه په دې غار کې؟ برگ سیرلی او شپنه دواړه ساه نیولي شیبه روسته سمخې تیر کړل تر خپل ستوني په تور تم کې دواړه ورک د معاري شول زمان دوی نه او دوی هېر له زمانې شول گلڅېر غار ته له ننوتلو سره د خاموشي او ویرې ملگري کيږي او د شاعر په خبره دا خاموشي دومره زیاته وي چې گلڅېر د خپل زړه درزا هم اوري له دې لږ وړهاخوا سپینې تیرې سره مخ کيږي چې گلڅېرې یې په خپلو متو لرې کوي له دې وروسته، سلطان گوري چې په څنځیرو تړل شوی او په سپینه تیره ناست دی له خبرو اترو وروسته گلڅېر سلطان ته د ده په اړه تصورات وړاندې کوي او سلطان د ریا په آینه کې ځان ته گوري. سلطان چې په خبرو شي گلڅېرې ته د غره د راتگ په اړه وايي او له دې یې خبره وي چې ولې دلته په څنځیرونه تړلی دی. سلطان یو وخت طاووس پسې تللی ؤ، بیا په برنځ کې یوه مار ته ورځي، له هغه وروسته یو ظالم لښکر مشر سره مخ کيږي، یوه کلي کې د یوې سپینې مانۍ په راز پوهیږي او په دې ټولو برخو کې دی د انسانانو تقصیر او گناهونو ته ځیر وي او هره بد بختي د انسانانو له لاسه بولي؛ ځکه خو تل هڅه کوي چې خلک پوهه کړي او دا ورته وایي چې جهنمونه تاسو په خپله، خپلو ځانونو ته جوړ کړي دي؛ مگر دوه پرینښتي تل ورته وایي چې:

په وجود کې لوی دوزخ اول ویجاړ کړه د لمبو دوزخ بیا وروسته را لتاړ کړه دا د هغه باشعوره انسان نعره ده چې پر دې پوهیږي، انسان د ټولو بدمرغيو او نیکمرغيو اصلي مرکز دی؛ ځکه خو ویلی شو چې سلطان د یوه باشعوره انسان په جامه کې پر دې راز پوه شوی ؤ او نور بی- شعوره یې په خپل ماحول او د شناخت په حوزه کې نه پرېږدي. اوس چې گلڅېر ه ورسره مخ شوې؛ نو غواړي پر دې هر څه یې پوه کړي او له دې فرصت گټه واخلي؛ تر څو انسانانو ته دا راز وروښايي. گلڅېر د سلطان ټولې قیصې اوري او دده همت ته حیرانیږي، هغه همت چې غواړي انسان د دوزخ او برنځ له درشلو نه را وگرځوي:

پاتې په راتلونکي گڼه کې

از هفته شهید در مرکز ولایت لوگر با اشتراک حبیب الله ستانکزی رییس شورای ولایتی، سید قریب الله سادات و کیل شورای ولایتی، شخصیت های جهادی، ده ها تن ورثه شهدا و بزرگان قومی بزرگداشت بعمل آمد.

در این برنامه شخصیت های جهادی و سخنرانان هریک با انوبه سخنرانی نموده، فداکاری و جان فشانی های شهدای افغانستان را ستایش نمودند و گفتند که در اثر فداکاری و از خود گذری آنان امروز آزادی نصیب ما گردیده است، ما باید سعی نماییم تا آرمان دیرینه شهدا که صلح می باشد، آنرا در کشور عزیز خویش مستقر سازیم.

شاملین پروگرام خواهان پایان جنگ، آتش بس دایمی و تامین صلح سرتاسری در کشور شدند. سید قریب الله سادات یکتن ازو کلای شورای ولایتی در رابطه به مقام شهدا و از خود گذری

پیرامون صلح و مذاکرات بین

الافغانی نشست یی میان...

عبدالرحمن تسل رییس اطلاعات و فرهنگ لوگر در جریان صحبت هایش گفت که در شرایط کنونی زمینه آن مساعد شده است تا صلح تامین گردد و باید این فرصت را از دست ندهیم، آقای تسل علاوه کرد که همه مردم در مورد صلح و آتش بس باید متحده اند و با تصمیم قاطع حرکت کنند تا طرف های درگیری جنگ به خواسته های مردم لبیک بگویند.

متعاقباً نورالله ستانکزی مسوول انجمن ژورنالیستان آزاد لوگر نیز در مورد صلح صحبت کرد.

همچنان جوانان پیرامون صلح و آغاز مذاکرات بین الافغانی بحث های همه جانبه نمودند.

با آغاز مذاکرات بین الافغانی در دوحه اکثر جوانان و مردم می خواهند که صلح در کشور تامین گردد و به جنگ نقطه پایان گذاشته شود.